... او گولی وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگولی وچلیدی
لیکوال شهرت ننگیال
خپروونکی فرهنگ جهاد
شمیر ۱۰۰۰
نیټه ۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم پیرنور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدي

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بنې لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي مونږ دلته دګوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یې ساري نه لیدل کیږي.

مونږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدې دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر ترپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي: «ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

مونږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یې دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولي وچليدي !!!

د افغانستان دجهادتاريخ که له يوې خوا غمرلړلى تاريخ دى او وير لړلى خو له بلې خوا وياړلى تاريخ دى او سرلوړى . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوى د بريځوبه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکى پاڅون دى او هيښ کوونکى . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولى دنيا د تعجب او حيرانتيا وړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوره په رڼا کې پرمختللي او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او ټولهيوادوال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړى دى .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کېده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومې مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډېره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړي وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړېده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو ووېشل شو. ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پېښليک نشي ګڼل کېدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوي متن بيله دي چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپربږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خورلي پاتې شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خودحق په مينه مستومؤمنانو راولاړېدنه اوودرېدنه اوبيا په دې وحشي ځواک د هغه برياليی کېدنه د ټولی دنيا د تعجب اوحيرانتيا ورړده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنو پيل اوابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په مخه بنا ولاړه ده او دحق د نه فنا کيدونکي نوړ په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې ګوټې
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ څېړې چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږ ژبه د تاریخ خوږ کړی او بڼخورنکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې ګني ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوای یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

هوږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړښتیمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و څو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له ډیری تودوخې له خمکی تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ وړو ونو پوښلی و د دریو په منځ کې سیند
هرام روان و ، د ګنګ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او وړمنې شوې وې ، چوغکـــــــــوبه داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس ــ کونو څوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خوښې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
ببلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې څېړي
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بڅرونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروړه کړي چې ګني دا به واقعیت نه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو دړانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړبینمنه
ادبي لاره باندي وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمي پیل وُ خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له دېرې تود وخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو ګردونو پوښلی وُ د دریې په منځ کې سیند
مرام روان وُ ، د ګڼ د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داند یښنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاخه سوي کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویر منې شوې وې ، چوغکـــــــــــــو به داسې شور جوړ
کړی وُ لکه چې د سیمې د لس کونو خواناټو او مشرانو په نیونه
تر ی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل دگردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشکې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشوېشونو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانۍ ته دومره د ره نه لګیده
للمي حو یې لسره کرلي نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وی سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې تر پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه د اسې ټیټ ولکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نا ارامۍ ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې
بیرون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بارشوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږونو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
غه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموړینو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګی د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه ، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د ځورلسمې سپوږمۍ راته
لو اوډ د هقانۍ نورې چارې پر مخ بیولې او س سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږی لیوان یوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا ډنډوره غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تلاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غو ږځوی خو بیا هم

ایستل دګردي ورځي سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګي .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ورېدو نه لګېده . للمي حو بې لمسه کرلي نه وو ، دښتې او د غونډيو لمنې چې پخوا به للمه غمنو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتيرې او شوخۍ ګرځې ترې پاتې وې ، د هر يوه سر به د وليو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټيټ ؤ لکه چې ځېل قدمونه شميري او يا د لارې کاڼي او خڅلې ! کوم وخت چې به کورونو ته ورسېدل په ترهېدلې بڼه او نامرتيو ويرې سره به يې دغه خبرې را غبرګې کړې . نن مونږ د حساب معلم يې هم وژلو ، د پلاني خوې پرون بېولې ؤ ، د بر کلي ملايي هم نيولی ، د پلاني کور يې بېګا تلاشي کړی هغه .. پلاني هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کليو د جوماتونو د طالبانو کډې له يوې مخې بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملايانو تش وو او له يو نيم جومات نه به د اذان غږ ترغوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بيروبار ، د دکانونو او سماوارونو جم او جوش هيڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره يو څو اي

نه شوی را تولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه ګڼه ګوڼه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سيمې ته د مسافرو ماموريتو کار- کوانو او زده کړه والو د تګ د تللوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرويس تر درې ساعته سفره پورې يوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشيو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره يو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سيمه کې لکه د تو پان ترمخ يو مهيب سکوت او چوپتيا خپره وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمې سپوږمۍ ته لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بيولې اوس سره له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقيانو د بې جلبه لندغريو د سورلۍ موټر به دګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا ګرځاستل او د شپې هم کلکې پيرې دريدې .

د خلقيانو له خوا دا ونډوري غږ يدې چې له پاکستان او ايران نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پيره کوئ . او د اولسوالۍ موظفين به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهيدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بيا هم

ھغوی مجبور وو.

* * *

دغو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوی حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی و ، له کابل نه به دله دله جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارې خپل اوج
ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم دوحشي دارو مارانو د -
تاراکونو ويره او له چا سره ديوه اسلامي پاڅون دقوام اميدونه ، له چاسره
د دغه پاڅون د پېلامي او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د غه لارې
دستونزو او ربړو ناکرارې . دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا دغه آوازه هر ځای خپره شوه چې هزارګان
عوارې دوردګو په سيمه او کوروبو حملې وکړې ، ځکه او کورونه يې
لاندې کړې او دغه حکړدې ځمکې او شته ترې واخلي . دغه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم خبرګيده او
په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

حو خلک پوهيدل ، ھغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د ورورۍ او ينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړی دی .

د سيمې سپين روږي او مشران هم پوځای او بل ځای غونډ
غونډ کېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې به وه او بله ورځ کې سر
را ټوليدل کله کله به د ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې دغه ورلېيدنې
کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو ھغوی راضي معلوميدل
له دردمنو او سپين ږيرو يې ديو دول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .
داسې لکه چې د غوښې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه
يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا ورنې يې د مستبد او کفري نظام راپرځولی وي.
خو بيا هم څه بنسې نا آرامي او اندېښنه په کله نا کله د ھغوی
له حرکاتونو کړو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه
ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټراو دوه ټانکونه
روان وو .
حکومت يو ځل بيا سپين روږي راغونډ کړل ، داځل هر څه په
واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زياته کړی وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو
د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو
اندېښنو او چرتونو په سراخيستی وو ، ډېرو د کړکې په سترګه ورته کتل
او داي د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، ھغوی په خپل نيرنګ او استعماري

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د شو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به د لا د لا جيپان راتلل او بيرته به تلل. دا م او اضطراب، اميدونه، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو مارانو د تاړاکونو ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه، له چاسره د دغه پاڅون د پېلامې او جريان په هکله اندېښنې او له څېنوسره د دغه لاري دستونزو او ربړو ناکرارۍ. د غــــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حملې وکړي، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او د غه حکومت خمکې او شته ترې واخلي. د غه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګېده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهېدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ينه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سيمې سپين ږيرو او مشرانو هم يوځای او بل ځای غونډې غونډې کېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله ورځ کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارکوونکو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راسې د غه ولسيدونې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو ږيرو يې د يو دول د منيز داد او خوښۍ رڼا ځلېده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوئي له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا يې د استبداد او کفري نظام راپرځولی وي. خو بيا هم څه بنسې نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو، کړنو او خبرو څرګنديده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لاری ترلې شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يوځل بيا سپين ږيرو راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دامنلې وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سره زمون او مال او شته يې ساتو. د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډېر خلک خواشيني وو، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سراخيستی وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړۍ دغه دوازه قومونه نسبتی تصور کړی وو ، هغوی داستعمار دغه نوې حربه چې بيل يې کړه ایل يې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړې بری سره پلی لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وګرځیدل او د توپکو اخیستو ته يې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا يې د کفر او کمونیزم غیراسلامی کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفری حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . حو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر نه شوی غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نور وګړی تشویقول او د تاکلې ورځې رالو ته يې د انتظار ګړی شمیرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور يې نه کیده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د بیلابې شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېري ترانې يې غږولې سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .

په ډیره بیړه وار په وار د درو ارکلیو او سپینو ټکو توپک واخیستل د ستر ځکو په رپ کې يې پالځ کړل او کمربندونه يې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتی تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې م د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستي وې . ډیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ډېرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه يې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځی ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیانی شول او ولولې توپانی .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامی بیرغونه راوایستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ يې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي پیښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب يې د ولسوالۍ او هوتل د ننه هر لورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته يې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروونه چلیدل .

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره يې پرې ورحمله کړل د یو ګیلن پټرولو له اور سره يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی کې دغه دوازه قومونه نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړ بری سره پلی لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وگرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له هم دغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې خلاصولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم دونه وګړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا دیوه عظیم خوځښت د پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېری ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې څمکه تول خوځیږي .

په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل د ستر ځکو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتی تصور نه و کړی ، بره په علاقداری کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې دیرنا کراره وو ، د انتظار ګړۍ ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه دیوه اتفاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیان شول او ولولې توپانې .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا ایکل شوې پیښې سره مخ شوي وو نه مخامخ ولمیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل دننه هرلوري ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهر نه د مجاهدینو د توپکو باروت چلیدل .

څو تنو لږ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ورو خیږي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن پټرولوله او ور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسې او واره تکه مار تاو تاوکیده دوه ځله یې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نښې کړې ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولیسوی شونډې یې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیوني قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروتو د دفو امر وکړ
خو نو یې بیا هم کار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري
دباندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خوا او څه ډول ورځي
کوي ، د دوربین سترګې یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سره وبرېښېد
له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سپر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه راولوید او له خولګتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د دیوالونو ته نژدې کېدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او څو
د یوې تیاره شپې په تورو زړو کمونیزم د وحشتونو یې جلبه واکمنې تر خاوروو
لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وکړ

... او تانکونه وغورېدل !

دقیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا -۱۱-) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پېښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و تیلفوني خبر
ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډېره وارخطایي د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله . له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول . خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپاڅ کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکجنې پرېوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه د ده
وارېښت . پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې ؛ خوله یې سره یې په ښیښه
کې داسې ژوره بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسې او واره لکه مار تاو تاو کېده، دوه ځله یې چپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوري تشې کړې، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بېرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولیس‌شوې شونډې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندې او لیونۍ قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروټو د دفاع امر ورکړ
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواوو څه ډول ورځي
کوي، د دوربین سترګې یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سرو برقیدل
له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سپر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې چیغارې سره په
ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کېدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو، لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې، مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او څو
د یوې تیاره شپې په تورو زړو کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر څادر
لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ ورپیدو.

... او ټانکونه وغورېدل!

د قیام پر درهمه ورځ (د ١٣٥٨ لمریز د جوزا - ١٠ -) د دفاع
وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پېښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر
ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډېره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظینو
د کار د له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول. خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار درلود چې زیات شوي کار د
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امین په خپل دود د غیږ د خپلو استبدادي کړنو پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بنه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ووه
وار ببت - پیښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودي؛ خو له دې سره یې په شیبه
کې داسې ژور بدلون راغی چې د یوه بې ساري وحشت او ویرې ګډ

استزاج يې تمثيلاوه - غزولي پښې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امين هيڅکله هلاداسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخونړی ښور ژبغږانده لمبو د هغه پرسندی دوبری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امين غږ نورهم د د او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور اوريدلو ته تيار ندی او نه غواړي نور دغه ووړل د ماتې او ويړې سپيرې خبرې واري . ژر يې د مقابل لوري خبره وربری کړه او له دی خبری سره يې غوږونه په دير زور سره پر تلفون ور وغورځول چې سبا به د مهمو چارو په وزارت کې د پينو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د مخ پر يري غوښې يې داسې تکی سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه يې پړسيدلي وو - هغه نور د د غږ ښې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتام پاتې شو - بد مستو ګډ ونکو ونکو اوتخاکړو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه شو ته پکه او خپ خپ وکتل - اوبو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت ميخوړک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرله چې څه ناوړه پيښه رامنځ ته شوی ...

امين د اندېښنو او چرتونو په سمندر کې د ډوبو په کومې کې دوب دوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سينه لاهو ورته بريښيدې - يو وار - يې حنونړی جذبات راولړزيدل او داسې يې وټپيله چې له يوی مخې به ببيارې کړی ، يو مخينه وزني ته به لاس اچوی - خو لک دې چې د هغه دروسی تانکونو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - دمېز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو دک ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې د وحشيانه طبيعت مونړی او بې جلبه واکمن طغيان کرار نشو - له مغزو يې د اندېښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ - ستونی - ستغ په کټ وغزيد او سترګي يې پټې کړی .

* * * * *

سبا رسمي امين د مهمو چارو وزارت د ستوري په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سرنه تر بله يې قدم واهه ، مؤظفين او محا- فظين د هغه دغير مترقبه وضعي او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ديوی ويری ناوړې پيښې انتکل يې کاوه .

امين په ويره د يې صبری د انتظار ګړی شميرلې - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره نږه تنګی يې په کين لاس ترل شوی کړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) ته عسکری صاحبمنصبان او خلوت نه ملکي خلقيان تالار ته رانوتل - امين د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولې ښنې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغرانده لمبو د هغه پرشندې دوېرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امین غږ تور هم ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واوري . ژر یې د مقابل لوري خبره وریړې کړه او له دې خبرې سره یې غوږونه په ډېر زور سره پر تلفون ورو غوړځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به ونیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پر یړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرګه رګونه یې پړسېدلي وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغونښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یو بل ته پکه او خپ خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت کې میڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندرکې د ځپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او منځې په سیند لاهو ورته بربینېدې ـ یو وار یې حنونړی جذبات راولړزېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوې مخې به بمباری کوي ، یو مخینه وژني ته به لاس اچوي ـ څوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړي ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړي او بې جلبه واکمنه طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړې .

* * * * *

سبا رښتې امین د بهرنیو چارو وزارت د دستوری په ماني کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د مغزنی غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوې ډېرې ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډېره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمېرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکي خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوړوند خپګان او تأثر تري خو تکیده - څېر ویې دیوې غیر منتظره خواشیني ځرګندونه کوله ، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدې سره یې داسې ښکاروله چې د پېښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري ، او د خپل دننیز واو او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریږه - د ویرې بیرې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستۍ پاڼې رېږدیدل ، له ډېرې وارخطایۍ نه د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په ځالون کې چې په چوپیا وه - یوازې د محمد دوست په رېږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د ترهکي د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولي او نژدې یو ولس نژده ته ټوپک یې ترلاسه کړې دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیاتره خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه مونږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین مېز په سوك ووهه وې ویل : ماته و ویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب مونږ څه خبر وو . د کرنال غلام-دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تېر کړي ارکان حربي یې هلته اخیستي . مونږ ځکه پرې باور او داډه وو ، خو اوس ابتدايي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پارونه او ولاړیدنه کې همغه د اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم پخپل سوك له مېز نه پورته شو تیرکر ناست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوك د چا له نا بېره غږ سره ویریدلی وي زیاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دید او درك مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د اجرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د-

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل
ځانونه داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان
او تأثر تری څرګندیده - څیر وېي د یوې غیر منتظره خواشینی څرګندونه
کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولی وه - خو لدی سره یې داسې ښکارو له
چې د پیښی او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره
بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننګ او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شا وخوا
کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه
مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریدْ - د
ډیری بیړی او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو
د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی رپیدل، له ډیری
وارخطایی تری د راپور پاڼی ګډې وډې شوی وی، د شرم او
ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په
صالون کې چې په چوپیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدلو لاسونو
کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو
د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه
مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه
کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو
وسلې تښتولی او نژدی یو زر توپک یې تر لاسه کړی دی - د
چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار
او ولسوال په ګډون زمونږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل
راپور لا تر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وی ویل: مانه ویلی چې د
وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب مونږ څه خبر وو. د ګړوال غلام-
دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته
اخیستی. مونږ ځکه پری باور او داد وو، خو اوس ابتدایی راپور
داسې ښیې چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د
اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته په ټینګ تیر کړ
تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غر
سره وریدلی وی ژبات یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی
اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دیدا او درک مو کمزوری
دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبی انضباط
او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښی په اړه د-

امین د خالت ته په رمزی او کنایي بڼه اشاره وکا، له خیرو او خوږمندو سرو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسؤلیت پرې ډېر درونده والی کوي - د ترلو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې وروستی پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نرتي هوایي قوا، زغروالې ځلورمې قوا، بالاحصار او قرغې نه موږ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریدیز پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم شمېر زغروالې قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندی پاتې نشي.

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لږ سر د همدغه وحشیانه پسوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په وېره سره پورته وغورځېدل. د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یوا ځې دومره ورغبرګه کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو او پاڼو چې څومره تازه ګرمي زموللي وي - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناورین مړاوي کړي وو - له خیرو یې ډېر ژور حزن او اندیښنو د وک پورته کېده ...

د شیر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې. شاوخوا غرونو له ښاره خپله غېږ تنګه تاو کړې وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولي وُ لکه مور چې خپل اولاد له چپاوګر دښمن او وحشي نه پټوي، د شیرپور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ښینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار وُ، چې چېرته بیا کوم بل نوي "کمیونارې" راوپرځوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه، له خپرو او خوږ مندو سترو سترګو داسې برېښېده لکه چې د ټيني مسؤليت پرې د ير درو ند والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهديدونو او اخطارونو په ګيږ و دار کې وروستۍ پريکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو ترتي هوايي قوا، ځمکنۍ والي ځلورمې قوا، بالاحصار او قرغيي نه مو ګډ لوړ رتبه پوځي هيئت په سيمه د بريد پروګرام او نقشه تياروي. نقشه به په ځلورم شمبر ځمکنۍ والا قوا کې د موظفو روسي شاوروانو له نظره تيريږي - منظوري به يې اخلي او په عملياتو به پيل کوي - داسې دقیق او هراړخيز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندی پاتې نشي .

امین پریکړه په حل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناك انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وحاوانه پوز په شيلو سره له ځايه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ويره سره پورته وغورځېدل د ټولو پر وخت يې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په دې وره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیائ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوي په مړو سترګو سپواځي دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنيو او هوايي قواو د ګډو عملياتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو يو اوږد کتار وخوځېده، په پاڅرک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څېراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څه موده تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زیات يې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړين مړوړلي وو - له خپرو يې دیوه ژوي خزن او اند يښنو دوك پورته کیده ...

دښتې دروازې او اسمایي غرلمنې بیا د یوې بلې خونړۍ ناجې او ناتار شاهدې وې شاه خوا غروټو له ښاره خپله غیرتکیرتان کړی وه - او داسې يې په خپله غېږ کې نیولي ژ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي . د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کیده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او وياړلي مقاومت ننداری ته سترګې په لار و ، چې چيرته بیا کوم بل نوی " کیږنارې " راوپرځوي او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکنالتن» د ځیګر خیرولو ته نوی «اکبران» راوړاندې کول ...

تنګیو دوری هم خپلې زامی تمینګولی چې څوک بل «برائیډن» تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارك عوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ارمینتونو ګرښې په نښه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ځپرونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پوتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو او حماسو او ویاړونو د تکونی لپاره د تانکونو او توپونو پر اوږو د کتار خپله لاره وهله او هلته ....

... او هلته چې د الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د وږو باړونو لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې . د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرګیو د رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه پروت ویروونکی ښه نلرې . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکتانه» د خیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندي کول ...

تنګیو موږی هم خپلې زامی تینګولی چې خوک بل « برابندن » تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارک عونډیه بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتي آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لاړی او واټونو د یوه نوی ویارمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کړینې په شبنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زره بوډه نوښکی او دوح یاړونکی حالت کې د کابل له زره نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، آتلو الوحماسو او ویاړونو د تکونو لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړکو نو سره د زړو ویاړونو لکه د یوه بختور زړی انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې دیوې نیکرغه ارژغورنده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مړه کیو د رڼا کربنې د کفر او کمونیزم د توری تروږمې د زړه شیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویرووننکی بنه نلري . د زندان زنځیري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوځوروي تو خپله کډه بار کړیده ؟

د غه سهار ږغانو د پر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی ؤ لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول ؤ - دروند ؤ او هیبتناك.

خوخوږ ؤ او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) خوږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او روح کې ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیدارول - جذبې او ولولې یې نورې هم راپارولې او ټوندی کولې .

د دغه سهار د لمر ځرك ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګني وې - د لمر ځېرې د دښمن تور زړونه څیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام ګرښې یې انځور کړې وې .

د غه سهار له بل هر سهار نه په خوړ ا زیات توپیر سره پیل شو - ستړکو یو بل ته د ویلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د خرګندولو ډېرې نوې او مینه ناکې خبرې ګرځیدې .

ACKU

سیند نن ډېر ارام یون ته کاوه څکه څو څپې یې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اړو غاړو ته د ټک د ټک چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سیځ ولاړ وو.

د بریښنا د فابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادوني ننداره ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناك هیبت او صلابت څلیده - لیرې نه دا پرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول د ډېر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرونۍ دیوه بزګر او ږه بیل او کلنګ ؤ او وچو شونډو او سپېره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره برېښي د ایماني پرتم او ځواك ننداره ښیله او له څیرې یې له یوه اوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نه ورونکې ننداره وه - پارونکې ننداره او مینه ماتوونکې .

زړونه باغ باغ ؤو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځایېدل تابه ویل په کائناتو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی . له هرې تیښې ډېر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړه کو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ځوږ د ښه تن خپله کړه باکرېده .

د غه سهار رغانو د ښه وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پېل ته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپېده چاوه بل ډول و - د روند او هيبتناک خوځون او اوږ او پالو نکي .

د سهار د (الله اکبر) خبر او لړزوونکي غبر داسې خونده وو لګېده لکه چې د سرې په زړه اوږ کوښ نښوې ، ويښ زړونه يې لا بېدار ول - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروله او تونده کولې .

د دغه سهار د لمر څرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بښنده او ورېځې - د لمر خپرې د د ښمن تور زړونه ځپلي وو او د آزادۍ او بريال مقاومت د پيل او دوام څرګندې يې اخوړ کړې وې .

د غه سهار له بلځلی سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل شو - ستر ګې يې بل ته د وېلو ډېر ځلانده او زېږې د ېر ناولي زړونه سپېرلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوند او ژبو د څرګند ولو ډېرې نوې او مينه ناکې خبرې کړې شوې .

ACKU

سينه تن مرام يون ته کاوه ځکه څرګنده خوښي يې په ډېر تېزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د وارو غاروته د لک د لک چنارونه لکه د سلاوال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سې ولاړ وو .

د بريښنا د نابريکي په نهر کې کبانو د او بولا تل نه د شنو ونو د ياد وني شندارې ته پرله پسې غوټې را وهلې .

د ځلکو له خپرو يو دول مينه ناک هيبت او صلابت ځلېده - ليرې نه د اپرون و آبله ورخ موجې همدغه وکړي ليدل او ټن موله نظره تيرول ډېر زيات تغير ترې بريښېده .

پرونۍ ډېره بزغلۍ پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو او سپېره مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه يوه تور بيرې د ايماني پرتم او ځواک ښندانه ښيېدلو له څېرې يې له برا وړنده غمونکي انتظار د روسته د يوه فاتح وصال و برانګې ځلېدې .

نړه و رونکي ښندا ره وه - پارونکي ښندا ره او مينه ماتوونکي . نړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تا به ويل په کاشناتو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلې شوې - له هرې تيږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کېدې او چې د سيند د څپو آوازونه د زېرکو له غاړو

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولیې
د خونړي ګوزار تا دیوه یو نیم کال په نره پروت ژړنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط ډیوې درونډ امتزاج ورېدلې ځلیدې - له سترګو مینه - له زړونو امیدونه
او له زړونو نه او له متوقوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ وو تا به ویل چاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډك کتارونو یې دلمن له ورانګو سره
یې یښتنا یښو شغلې شیندلې ، حیورې د ایماني پرتم او عظمت غمازګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتې ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهرمانانه شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
یې دیوه ژوور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سري کې د محمد جان خان
روح غوړېدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داډ او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوښې پریکړې او خرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې کرویونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبیتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یوځاله کاه دانې نه رااېستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم
یو یو له پټنوځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود کوم مجاهد دخوښې لمشلیک سره غبرګې شوې نو د غولیې
دخونړۍ کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوڅکرو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط ډیر دروند احتواج ورانګي ځلیده. له سترګو مینه - له زړونو امیدونه
او زړونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدینو په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاړېدل او دخپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غرور
لارې پرانیستې کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ ؤ تا به دیل جاې یې په وسپنو پټي دي - ټوپک به یې په
زنګون ایښی و او له کارتوسو ډك کتارونو یې دلمر له وړانګو سره
بې پینښایښو شغلې شیندلې ، خیرورې د ایماني پرتم او عظمت ښکارندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ ځلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سترګو سترګو
یې دیوه ژوند او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل اهوره سري چې د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې پر مخ کې دخپلو وینو د یوې بلوې .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او دخپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او خرګندونې
وړاندې کولې .

ده ، دې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یوځاله کاه دانې نه راایستلی - بل
به یې د وچې رښتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدارنګه نورو یې هم
بې یې له پټنو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاریږي
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . . د غړو په توګه ———— په
پسند غړ اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورته وسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غنمو د ویشو څانګو هستي کیښودل شوې .
د غلته سرې ته تابیري چې د ولس له منځه را ولاړېدونکی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو ته چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ډېرې خولې بهولې وي بوبیالي
ورخېږي او بریمن . او داسي کړنې وکړي او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپېښې رسیدلای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د ډیپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بچې کې پخو شوو کارپوهانو- جنرالانو
سیاسیونو او ډیپلوماټانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په
لارښوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سپېرۍ کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او بري د لارې یون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ؤ - بمرۍ او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتني
او کړویزني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکا غرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر

او . . . . د غبرګ په توکه

پسبه ــــــــــــــــــــــــــــــــ

د اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو

قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غنمو د ننوړو څانګو هستي کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابتېري چې د ولس له منځه را ولاړېږي قوت

کولی شي د د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې دي بویالې

وخېژي او ورېمن . او داسې کړنې وکاړې او په نښه کړې چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مډاني ټکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستوا او د جهاني سیاست د ډېلو ماسیو متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او ډیلوماټانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او استکبرې ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دسنګرونو د لا پوخوالي او ورې د لارو یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خدای او د رانه پتکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را ووستل شول پوښتنې

او کره وېزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې

وټاکل شوې .

د مجاهدینو کروپونه ډیګې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول ـ د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو یانو کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل ـ د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل ـ د کلو ماشومانو به وړپسې د تکبیر نارې غبرګې کړې ـ سپین سرو ښځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل ـ بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کرښې یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی ـ کړنګونه د د ښمن د ځپلو کندې دي ـ هرکمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه نړېدونکی مورچل . هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هره خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لېوال . خو مره زړه وړونکی او ښونونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتېرو بندګانو له شیرو وړینې ـ له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي ـ له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرچینه کړی ـ له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادی ښونکی روح راوپاریږي او په حرکت یې راولی ـ نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي ـ ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښتانه لاس د دښمن
پروسپیزو
او برجودو بارکونو او ټخو تأسیساتو ورو خیژي ـ د کولیو باران او د اورلمبې د ځلیمخی زنا ویولي او د خپلې تورې د عظمت توغ او چت کړې لو وي رپوي ـ خومره د ادمنده هغه صحنه چې یو ولس ـ یو بېوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پرورانډې وسله راپورته کا چې تر شایی د نړۍ تر ټولو ستر او لوی شیطاني قدرت ولاړ دی ـ خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي ـ یون پیل کړي ـ د خوځښت لاره خپله کړي ـ ودانګي ـ غورځنګونه شروکړي ـ فتح او سوبه یې په برخه شي ـ حماسې وزیږوي ـ کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بېلګه وځلوي او سپېڅلی نړۍ کې یو تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی ـ او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي ـ هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري ـ د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدینو ګروپونه د ښځو د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تږ پانګه د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نښارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د ښځو د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ښه کولو .

د هیواد هر ګوټ او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرېنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یوه نه ړنګیدونکې مورچل - هره تړه د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د لښکرو د رغړیدو لیوال - خومره زړه وړونکي او یو-نوونکي منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وړینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک د ولګ سره کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړ قیږي د فکر په ساحه کې یې یرانچې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزوي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن خپور کړي او آزادۍ ښونکی روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ د دواړو په یوه معنا غوره کړي په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګټي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښونکي دی هغه منظر چې پنځلس لاس د دښمن او بې جوړو بارګونو او پخو تأسیساتو ورو خیژي - د کولیو باران او د اورلمبو ځپونکي ناوړولي او د خپلې تورې د عظمت تږغ اوچت کړي او وي ریوي - خومره د ادمنده هغه صحنه چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاېې د نړۍ د یو ستراوډیر لوی شیطاني قدرت (او استعمار) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غوړځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او پر تول نړۍ کې تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګښې هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لار کې مرګ د ژوند دوهم (ترتیلات) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او بیا ځل تر توپونو وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي ځانې پېل کړې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزه د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کږې وږې لیکې ایستلې وې چې د ورو په ځیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له یوه خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ د لمبو کړېښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ په هغه ځېل ځېګرته ځېر ځلېدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزې راسستول، د ډز د خوب احساس او دورو، کړدونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپیرې د بنتې د دوه لارې پرسر چې پخوا به لسمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره په زغنوځنی لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه سبله خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ایندکتار پنځه شو او هلیکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

... او يو ځل بيا تر توپان وړاندې
چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تيزه پر پاخه سړک
خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب
او هيجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس
تندې يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کړې وړې ليکې ايستلې وې چې
د ډېرو په ځيرو کې يې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خيال او سوچ
نه بېغمه کړي وو . د مغوډ مغزو په دايره کې د توپک د ډز او د ګولې
د لمبو کرښو يکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ
شپېلۍ به هغه خپل ځيګر ته ځېرمه ليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې يې هره
لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس ان دورو، کړو وېنو
يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لاپې پرس چې څوا به
للمه غمو يکښک پوښلې وه ان د شمال له وږمو سره په ډغنو ځنو
لکه ديوه مستانه اتڼ چې ديوه سېله خواځېدې خو تر خلقي
وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اوږد کتار پنډ شو او هليکوپترو پرې د پاسه
وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان رانودې وو - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې
مرکونې نندارې ته سترګو ستره کوکېده .

اوس نو ښايېده چې د تانکونو او الوتکو تر اور لاندې هرڅه نينه
شوې واى - هغوى بايد خپلې وسلې را ټولې کړې او ولسوالۍ يې بېرته
فعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې يې ډېر سرونه
د تانکونو په پښو کې رغبولي واى .

دلته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ
کړ - ځوانو ته يې د سيمې نقشې وغوړېدې - څو ځايونه يې ګوته کړاى شول .
دوه درې ځايونه نور هم په نښه شول - يو ځل بيا هرڅه له سره وکتل شول .

د هرځين جاج راخيستل شو- د دخارو غرونه بيا پوره ته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبرتيا شو او د تيارۍ او حرکت وخت وروسته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سړك نه د خام سړك لورې ونيو- ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بړبوکۍ راپورته او پر دښمن پيل وکړ ، ګرده لارې يو پر او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پرځونډو برېتونو د تورو دوړو پردې يو پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرځېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او ياپې د دوى د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې دغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغرمبيدې او اورونه ولوريدل .

د يوې خوا وسله يوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او ښه تود روان ؤ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باورې دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوى دقت به يې کاوه او داسې ځاى به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې ورمره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه دزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تنهار داسې انګازه خورروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ يې په شا شړلې وى .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ختلې نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه نتوره ليکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسيده نو لوړې يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوى يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډك پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك ديګونه او کټوى هم سلامتي ايښې وې .

د هرځين جاج راخيستل شو- د دښمن غونډونو بيا پوره شول ، د خبرت راپورونه
تبادله شول ، د ورانډي تک خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت وغوستنه
اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو- تانکونو هم له خام
سړک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ډزونو پيل وکړ، ګرده لاري يو پر او
بل خواته ډزي کولې - د صاحب منصبانو پر ځړنډو بريتونو د تورو دوړو پړتي
يو پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو بهيږي له يوې او بلې خوا لکه ورسره
نقشې ليکي ايستلي   داسې لکه چې پر ځېرو يې د سيمي د نقشې کرښې
کښل شوي وي او يا يې د دوی د رسوايي ارمانې لارې په نښه کړې
وي

د پولادو او وېنو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې جګړه
ونښته .

ګولۍ وچليدې - تانکونه وغورځېدل - الوتکې وغړمبيدې
او اورونه **ولوريدل** .

د يوې خوا وسله پراخې توپک و، او د بلې خوا درانه اتومات توپونه
تانکونه، بمونه، الوتکې او ...

جنګ ونښت او ښه تود روان و، مجاهدينو د کمرو شاته
سنګرونه نيولي و، په ډېر احتياط او بارړي ډزې کولې ، داسې چې کارتوس
يې بايد بېځايه ونه لګېږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوټ لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کېږي - ځکه له هر يوه سره پراخې دوه سوه ګولۍ
وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه
وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګېده د زړه تفس به يې
داسې تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم وبرېښېده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو
د برې تشنار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا
شړلې وي .

* * *

د دې ورځې کېدې چې د سيمه شاوخوا استوګنو بوډاګانو- ماشومانو
او تور سرو کړې ورځ په غرونو تېروله - سهار به چې لا لمر ځېره نه وه
وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بيوه تنوره ليکه
خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسېده تو لوړي يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي
محمد منير اخند زاده د کلا پر خوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول
کسان وتلي وو - خو هغوی پراخې خپل سره نه ايستلي وو کورونه ټول
ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک د يګونه او کټوی هم سلامتي
اينبې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غوږ څولی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زرګیرونو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیسې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو څه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خورا وحشت رااېستل او موټرونو ته یې اچول. او د غسې یې د کلا ستری دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ. کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېرې شیزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا زیږغوړي یې هم ور پرې ښنبودل.

د خلکو د تیار په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وږنو ته لاس واچول شو. و ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تود سرې. او ماشومان غرونو ته ختلی وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و، څنپل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې صفحهم په خو ورځو کې تول خراب او له منځه تللی وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهر ولاړ وو. د توپونو او ټانکونو له ډزو، ژوبه هم پرې شلولې وو او یو بل ځای ته تېښیدل خو ورسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوټل کې ځای پر ځای شوه. مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې له پاره یې تیاری نیولو چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخوته د شهیدانو انجام ننداره وښیې. نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان ورانده چو پټیا خوره شوه !

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تیرې چیغې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو د کلا خواته ورکړځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پرکلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ور ایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خوړو وحشت راایستل او منتورتو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته د ینامیټ کیښودل او اور یې ورته کړ - کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې څیزونه ولوټل حتی د بیوزله کورنیو د یوې غوا ژیرغوړي یې هم ورپرینښودل.

د خلکو دتیار په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژونوته لاس واچول شو - د بې کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.

له کورونو چې تورسرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلي و خپل قیمتي څیزونه یې پټ کړي چې ضخم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروینو نهر ولاړ وو د توپونو ټانکونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو ورو سته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د پړو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوټل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیارې نیولې چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریښګونه د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چوپتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستنۍ وړانګې او لوړو غونډیو سره ځنګلونه او پوړو یې ځپله سرېښونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته اندازونکې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هېواد دویرونو او ویاړونو ننداره کوله او سړو هسکو اوچې څوکو لمر دوبېدو ته نژدې کېده او ژیړیده دوره په سیمه کې دیوه برېمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله په بیړه سره لیکه د غونډیو له پاسه ځکیدله او کوزیدله شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غوږ ځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو
پټ ول او چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړنګونو، لارو د یوې نقطې شاو خوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له بسکالو سره دلاې په اوږدو
کې د کوهونو له پامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو اسګانه ورسره
غبرګېده . د کلیو ځمکې ته د ماشومانو ورې ورې ولې د دغه خوځښت ننداره
ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بیزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام دلمانځه وروسته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ریزه باران د
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د دې تسلسل -
زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنډوونو نه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ ، مجاهدینو له شلو ورو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږوانه دلکشي
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټې نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پس
عسکرو د غوږو او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر څو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرګ کیس پلوشې د تیارو په سینه کې یو
او بل خوا ځغلیدې .

مجاهدینو د ریو خوا ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سوبې
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه خومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې خومره ټینګېده له دښمن لوري اولسوډن
وړ کېده .

د هوټل دننه دخلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړي وه - هېڅ به یوه طرحه ورانتئ؟

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لېرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پېګړیو پېښو شملو پټ شوي او چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړګ او بهیر له ګړیو وېږو لارو د یووې نقطې شا او خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له بسکالو سره دلایې په اوږدو کې د کوهونو له یامونو د سپین سرو بنځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده . د کلیو ښځې ته د ماشومانو وږې ورې ولې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یووې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو برېښنا بیزه تود برېښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوهونو سپین سرو لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وو ولاړې شوې چې د تورو تندو یزو باړې نو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د دزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوانې کېده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلېده - سپوږمۍ په پېړو تلوسه د غرونو له کنډوونو نه د حق او باطل د دغه دیارمنۍ معرکې ننداري ته سر راپورته کړ . مجاهدینو له شلو پر خوا دو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنسکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې اوار لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هیلیزونو رنګین ماحول هغه غږونو د لګښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یو کوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف په ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو ټو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هرلورې د مړو کیو پلوشو تیارې په سینه کې یو او بله خوا ښخلېدې .

مجاهدینو دریو خواوو نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه داومن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه څو مره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تېنګېده له دښمن لوري او لوړن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څېنو به د بلې لارې او بل تجويز عملي کول پېشنهادول او په يوه او
بل به يې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به يې ټول ډوګ او تاو سيا د
خپلو عسکرو په وهلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړېده او يا د شاوخوا په کلو
او کورونو د مشکو او درنو ماشيندارو په بې دريغه ډزو : شپې د بېرې مهيبه
او درنه بڼه نيولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې
ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کړکړو دپاس بې غيرتۍ او شرميدلې ماته
پر کړکړو خاندي . د مجاهدينو خوښه سپوږمۍ چې پل په پل ورو وړاندې تګ
هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې يې له بله اوښتل او ښتل .

سېند ته بيا مړاوی بون کاوه تا به ويل چې د حق او باطل د معرکې
شور او زوږ ته يې غوږ نيولی او د ډزو له خونده يې خپلې خپې ويدې کړې
دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره
د دښمن د مقاومت بوږجلونه سړېدل او ډزې يې او له په لږ کرېدې -
د ټېټې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تياره کې
نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - يوه مخه ورته بېرته وه
او هغه د تسليمېدو مخه وه - او د تسليمېدو له تصور سره به د ولس
د انتقام د جذبې ښېرازنده لمبې ترې چاپېر شوې ؛ که تسليم شي او -
ژوندی د دغه پارېدلي او تهږيدلي ولس څوکو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهيدل چې په اسلام کې له دښمن سره
هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپېدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې
هم بندې شوې - د مجاهدينو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرو
بېرته زياتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ويل داسې ښکارېده چې
د مجاهدينو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زيری کوي .

د پېړې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د -
تسليمېدو غږ پورته شو او سلاح يې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدين
فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ يې د فتحې پر هغه ميدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوکک اوتاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا پهکلو او کوروټو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د بیره مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر مرګونو دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کریکریو خاندی د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل یې دوراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل راوښتل .

سیند نن بیا مراوړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او وروسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړبدل او ډزې یې ورو په وړه کراریدې- د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ږبغرانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او ژوندی د دغه پاریدلي او تڼریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړی ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ورځې بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پېرې کلي د جوماتو داذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو وسله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولوکې ډوب وو - یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې ترسترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ور برېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو یې پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کراره کرارې وه او د خلکو د اند ښېښو پر ژبغرانده او راوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا پدغسې یوامناک او ډاډمن چارپېرچل کې چاساه نه وه اخیستې سرې حیران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې يو آفاقي تنظيم پيوستون او د يوې خپلې بولۍ دولسونو ترمنځ ربينې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو شرايطو کې وکړي دملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې څخپله سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ ونښتل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نوراً پر ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او حکومتونو د ټينګښت پر وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام ـ چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدينو چې هېڅ يې د سيمې پر دفاع کې بنيوکې سنګرونه نيولي وو پالل او د هغوی دارتيا وو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اوڅوبت ترتيب او تعميل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل واربيله کوم شور او کرکېچ څخه بچې دوديز ټولولې او د سيمې لوی جومات ته به يې راږسولې هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او او دون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه يوه ورځ پکې څنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغراوه. سرې فکر کاوه چې دا کارونه په خپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظيم او عيار کړي وو.

هر کلي ته سپين ږيرو مشرتيا کل شوې وه د خود ښخواني «ملک» په بنه نه بلکې يو ولسي مشر- د کلو د غو مشرانو بيا د سيمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بيا په شورا کې برخه درلوده - پدې ډول ښخواني د خانانو او ملکانو روست او مستبد نظام خپل ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم بڼه نيمګړتيا او کمزورېا نه لرلې او يا به يې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عموميا تو لورۍ دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريدونه تاکل شوي وو - له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغونه رېپېدل او د خپلې ريا په شپو کې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې - دلته د مجاهدينو ورو ستيا يکاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ يې د دفاع دلومړنې کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايګاه نه د شورا تر دفتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو پرچو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدايا تو او خبرتياوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خو د سيمې د استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينګ وچې ښځوا به ځوانو ملکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتېرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وې خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خوځښت بولۍ دولسونو ترمنځ رابېښې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وګړي دملي کتو په جهت او د هېواد دپت او آزادۍ د دفاع په لاره کې ځپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه نور الیر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولې وو او پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پرغاړه وو. هرسنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شوی
اوکرکېچ محنه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې را رسولې
هلته به د نوبت له مخې په دېر نظم او اوړون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه ځپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې بر بېښېده. ولسي قرارداد ونوهر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو
ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې دول ځواني دخاني او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړ دیموکراتیک او کمزوری نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومیاتو لوري دی چې څه وړیه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره را ټولېږي.
را ولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رېپېدل او د خپلې رپا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا ني غږولې. دلته
د مجاهدینو وروستي ربا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د
دفاع د لومړني کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې تر نورو مهمو څو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اره ترې کټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

د غلاغخه هم ونيول شوه او هيڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حيثيت ته صدمه رسېدلې وي عجيبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه ولړ نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې نيکاربدې، پخوانۍ د بنمنۍ او بد بينۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفين هم ديو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د ليونتوب او د ګوند بازيو بزګشيو او منفي رقابتونو د سيمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمينان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورايي نظام يې د ګوندي مسابقو او ګوندي و داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سيمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پا ينت تر څنګ د يوه بنيادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سيمې د ښوونځيو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابريکه دا ولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

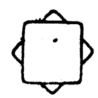

. . . او سهار لمر لا څيره نه وه وهلې . . .

يو ځل بيا پر سيمه ديوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له ميرويس ميدان څخه تر ارغندي پورې سرک تېول ټانکونو او نورو پوځي وسيلو او لاريو نيولی وو چې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه مياشت وه زما په خيال چې ۱۳ مه روژه وه، ملايانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدينو ته د روژې خوړل روا دي . خو يوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې يې هيڅ شک نه درلود خو خوړل يې د ځان دپاره شرم او يو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی دا اسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکار بده . له دښمن سره له جګړې هم سخت او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه دا دولس اعتقاد ؤ او ولسي انګيرنه .

لمر لانه ؤ ختلی ،خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوې د ټانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خويندو او ميرمنو له خوا ډېره ټېنګتيا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

دغلاځه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې نښکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او دقدرت دلیو نتوب اودګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د بره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د بریښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و ، داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندي پورې سرک تول تانکونو اونورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په ورانده روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه او زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یو ه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د تانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، داد ولس اعتقاد و او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه و ختلی ، خلک له حوما تونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې دړانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

هغوی همداڅرګند وُکه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک وار
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي، هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګانګری دراننده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ښر
شا ناست وُ له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تیلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصر
جملې وویلې او د حرکت بوله یې ورکړه.
د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنږی
اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.
د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسی غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لاره به یې وهلې او څومره به ستومانه وه، په مخونو یې
د لاری د دوړو او ګرد و نو پیکه ښېنناسته وه - دوی به سترې او خو د ستومانی
نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ارامه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاتګ او ماتې
فکر نه وُ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.
له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغروالو ټانکونو په بهیر کې روان وُ

هغوی همداڅرګند وُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي. زراعت به په تپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واړه یدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي، هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګړی درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز ستر شا ناست وُ له ستر کو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږي یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه سا د عسکری انضباط او نظم څخه ډکې جملې وویلې او د حرکت بولې یې ورکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو نکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده څو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښېښناسته وه - دوی بنه ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او مانۍ فکر نه وُ. ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورتېږدي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د غرو الوتکو نو په بهیر کې روان وُ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرگه کاوه اولدې خوا پسنې ایبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کولې وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې.

سهارلمرلا ځېره نه وه وهلې او د دګوغرونو پرڅوکو دلمر طلایي ورانګولا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پرامتداد دسروګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس ددښمن دنرېدلې او وارخطا موقف څرګندوي وکړه ـ لدغولړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان دخپلو پړبستر وکې راکښېناستل ـ دپوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پته خوله یې یو بل ته څرڅواره وکتل او په سترګو سترګوکې یې د برخه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ دسترګو دغه معصومانه جنګ یوعالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوي پرکورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا ددرند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باروچلېد ـ سرې به فکرکاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرموږچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وی او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له مهمغه مورچې د مجاهد دټوپک ډنشو داسی رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نږکولی به وختې د د ښمن پر بدن مبنتی وه.

بنځو خپلې کانې چې د ښځوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړی روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې ـ چې یوځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا ټخه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې دکورونو د زېرو غورو په لوټولو هم دریغ نکوي.

قوه له ورانده ټک ځځه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغرېدل اوله وحشت ځخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې دد ښمن د لیوني تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خدای کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د کولیو په باران کې د دوی بې ایمانه ترېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندې پرته بل ځای نه

چې کن شپه هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ،آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ګولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واورولې .

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد دسرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلی او وارخطا موقف ښکاره دی وکړه ـ لدغولړزوونکو ډزو او کرښهار سره ماشومان د خپل ځای پر بستر وکې راکښېناستل ـ د پوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هر څه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورونه ړنګ کړي ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه چې وراندې تېره شپه د هغوی د سرخطر دی .

هلته جګړه بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوابه د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ما شینګنو او توپونو یو دوامداره باران وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلېک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوچنی کانې به هم اوره شوی وي او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډنګ شو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختی د د دښمن پر بدن ښتې وه .

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بند کړی روپی وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدې نور څه کوې چې د کورونو د زېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نه کوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له وېشتلو څخه د ونو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه دوکه ښتته خوند راکړي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتي لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې به ووک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه تر یکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه ڪوم خودا بي غیرته چیرته په تندي لګیږي‌دا هر یو په شا لګیږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب ڪیڼ لاس سنګاره شو د ځنګ بحاهد ته یې وویل که ېې سترګې کار ګډولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه ڪاوه ته ڪوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه ڪاوه په ڪوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای‌خبر چې د ڪوم بحاهد ټوپک مړدک د جبهه خانې پرموټر و ونښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داولمبې دومره ژر غړانده او چاودونه راسره ښځته وه چې تر ژر دې ټانکونو او لاری یې همغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس ڪېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه ڪتلهٔ او نه ڪره.

او چې له ڪابل نه د تیښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برېد ونه ڪېدل. داسې چې هر کوم هرې ډېرې، هرې او وني او هر بوټي پرې بارونه چلول.

. . . او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی سپین‌ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅرګې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغاؤ چې په ڪابل کې یې د ورځکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب ڪړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نوموونه نیول شوي ؤ چې د ورډګو څک ته منسوب او لاد خرخې پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د مامورینو د دوړې خوړلو په سالون کې راغونډه ڪړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې ښایسته ؤ د

په نبنه کوم خدای غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همیشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کینې لاس سنګاره شو ځنګ مجاهد ته یې ووېل که مې ستړی کړې کار کړلی نو د ساعت عقرب مې یې په نښه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړی ځای په نښه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شدکوته نه راکاږله.

خدای خبرچې د کوم مجاهد ټوپک مرګ د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د تانکونو له منځه یو ډزاولېږي پوره شوي.

داورلمبې دومره ژېغراندې او چاودنه داسې سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاري یې هم غلته پخپلو لمبو کې واخیستلي او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تېښته‌دلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له غلو و خولو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید وبه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډبرې، هرې ونې او هربوټي پرې بارونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زورله لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام د هغوی سپین‌ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه او چې په کابل کې یې د ورڅکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نوم و نه نیول شوی و چې د ورڅکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د مامورینو د ډوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې و.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه د امین د مارغوندې ښایسته و د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کړس اوښکې رانوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیات مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې ځنه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ورې دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانده په بل ځ واړوي خوزما دا حالت بدغه مېړنې اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یو کار باید وشي چې ددواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر رابانده ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ ځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهغه چې د زړه کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دځېل قوم ځنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو —

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوندا او سباته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری ځنګ کاوه په ناستو کسانوکې دمه نه چلېدې اوهسې یې سترګې غړولې.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اود نورو په نمایندګۍ یې ځوخبرې وکړې ده هم دقام په دغه دردوونکي حالت اندېښنه ښکاره کړه او په ضمن کې یې دځوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه خو ګډ دی وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې ځنې یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود باباللا شامحمود او بل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د ډېر لږ مسکوتیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپترالوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته نږدې جاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرو کولیو چلولی هغه کولی الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو د توتو پام هغه خوانه ووه، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلږې شیبې دساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخښم ځنې توته کړې - چا به یې پا ېزه ا یسته واچولې اویونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سندګانه اوېېل ته به یې د دغو پاڼو په شړلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کرو اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داپې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې دا ستونکې شوی ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو تېوله سیمه ورباندې په بل مخ واړوي خو زما دا حالت پدغه مېړني او غیرتي قام نه لورېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان دا هم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی د هغوی په مخ کې دریږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د ره کوي بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

د پیمان په خبرو کې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې دا ماموړین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې د خپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډارورو ـ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې ستر ګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي دا شارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د بابالالا شا محمود او بل د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیو لړ مسکو تیتو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدی چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خو دوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلی او چې تر څو ځمکې ته رارسېدې نو د ټولو پام هغه خوانه وو، ما شومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلی چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې ـ چا به بابیزه ا یستنه او چولی او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانې او یو بل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په تول دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورډکو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکی دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړشوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- ځغلاني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او ځینې نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم ورډګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې په هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخیلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخیلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظر یې لرلې ځوان پاتکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد و نه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کته یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو د ا نظر هم وړاندې کړشو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸ - ۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو ګرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انورخان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابه‌کل)، ٣- عبدالغني خان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خرپ، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیراحمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان
١١- مامور جلال الدّین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان،
١٤- ملک شیرآقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پخواني والي اسمعیل خان،
١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان،
٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انورخان اکبري او څیني نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیررسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

١- حاجي خدایداد خان خرپ.
٢- ډګروال عبدالحق د شمنی په زوی مشهور.
٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سیدآباد د اولسوالی اوسېدونکی.
٦- ملک شیر اقا د جلګی علاقداری اوسېدونکی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
٨- مدیر یعقوب د دورانخیلو اوسېدونکی.
٩- محمد کریم خان د دورانخیلو اوسېدونکی.
١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالی اوسېدونکی. (١)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاټکی وړ سره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضادونه د پخلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیری چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضادونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کته یې راوخرخوو. د غه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د خورځنې مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خوغړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کیږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پرچک او دایمرداد وګې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨ - ١٠٩ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه و منل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه وړ انتقام او
غچ اخلي، دغه دوی او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له تولې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره
د ډېر وروکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي وړاوي سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته توپک پرلاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرخت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یو ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوتو کې پټ کړی و له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یو دا خوږ
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونیو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو
ځینو به یې له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وی په مینه، سره سینه او په له موسکا دکه خوله یې د جوړنا جوړه
احوال ورو سته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورته پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بدیاتو څوک یې نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و تاکل شو. خود ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولې حالت په احساس نور څه و نه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر ود تعجب په ستر که
کتل ځانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس پر کرایه نیول کېده او هیڅ توګه دا مې مجلسونو او خانګل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوټ لوګې
سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه وو باور او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو اوجدلونو نه یواځې دمجاهدینو دمشرانو ترمنځ بلکې دګروپ مجاهدینو اود سیمې داوسېدونکو ترمنځ دمباحثې جدي اوخښمېدلی مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره دقومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د ړاتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو دعلی خان په کلي کې د جرګې دغړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه دپاسه هرکلی ؤ. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول اود شوراغړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیاهم د جرګې له غړو دهاړو او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه وړسره کوي اوله دوی څخه به دتېرې دناکړدو څه ډول انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو اوکتلو څخه ډېره ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرورې اومشرتوب سره د ډېر وړوکي ښکارېدل، دمجاهدینو دایماني پرتم ، روحي ډاډ او زړې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو پرلس مانوړې ترسره کړې دوی دلارې په اوږدو کې په ډېر صلابت اوقوت سره ځایونه نیولي ؤ اود لارو دواړو غاړو ته ټوپک پړلاس او په کارتوسو پټ ولاړ وچې دلس وړانګو به دکارتوسو سره دټکر پرڅټ پیړول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول- دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی اوله پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوړو دروند توپ دی- دوی دالله اکبر په پرله پسې شعارونو اوغونډیو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې دخپل تصمیم اوهمت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یوله کواښه دکځ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې اوګله چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې وی په مینه، سره سینه او په له موسکا دکه خوله یې د جوړښا جوړ له احوال ورو وسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شوېو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بدي یا شوخو بېرنه وی؟
دغه پوښتنې هغوی ته نور هم تلوسې کړل اوګله چې له یوې سختې اوخطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وې نو یو بل ته په بیړه اووارخطایي وکتل او ورو یې ویل:
واحدي صاحب ته دعدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه ووېستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و تاکل شو. خو دملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلوسې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ ډېر ودتعجب په ستر ګه کتل ځانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کیدو او هغه هیڅ توګه داسې غلسونو کې ځانګل ځپله موضوع رونیا کړه ویې ویل: چې لیه مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور به هیڅ هم ندی خبر بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که دحکومت نمایندګان- دغه پوښتنه بیاهم دهغوی پرمخ ویوبل درونډګونلاو چې سره وې لړزول او بیا یوبل ته په کتو شول- د جرګې غړي په خپلو مخونو کې هم یو پربل نه وو نه اوداندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري تو د دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هري خبري په وړوولي خوښا غلی وجدي دا
ميړانه وکړه چې د جرګې غړي په قومي ويل. وروسته د شورا رئيس او نور
مشرانو هر يو په ځپل وار خبري وکړې وېې ويل چې ولې به خلقيانو د نژادي توپير
پرضد خبري کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتنانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل او لا ګليا دی وايې
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې ټپرې په ځت بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي
اختلافو نو زمانه بيا په مونږ وويني او بيا هم دوی ګليا دی او د مرتجعينو تا پې
په مونږ لګوی اوس نو تاسې ووايا ست چې مونږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کيږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سيمه سوراوربل کړی شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زمونږ مشران
ياست تاسې ځپله په ټول قوم کې وګرځئ او ځپلو سترګو وويني چې د
څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوی. زمونږ کورنۍ
چور شول. يوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په ليدو سره
احساسوی چې د محشر ورځ وربا ندې را تلونکی ده. خو مونږ به دغه ړول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
تا نکونه او طيارې له لارې مونږ ته ځپل نږدې يې د اسلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سرېتوب او انسانيت ووښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم ژوندی نه پاتې
کيږو نو چې مونږ داسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه کړدو بيا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ
مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نشو کړ ځولی که چيرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نه يي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او وريد و ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا يې له څه ناسته وه وېې ويل مونږ ځپلو سترګو
وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته يې زيات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرف نده کړې سرکونه موخراب کړيدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دی.

د شورا رئيس وويل مونږ منکر نه يو د ځکه هو ټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې ويران شو او يوازې يو
ښوونځي چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد د يوې اډې په توګه ترې کار
اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بيا به يې هم مونږ جوړوو، نو زمونږ
هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د بريښنا فابريکه لکه چې تاسې يې
ګورئ فعاله ده او سيمې ته بريښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پرکابل موبريښنا
قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تأسيسات فعال دی.

د يو لر آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تو يې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړي کوم چې
زمونږ له صلاحيته پوره دی هم دلته به يې فيصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يو ه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

حتی د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سره
وخوځېدل راو خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولې خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړې یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هریوه بخپل وار خبرې وکړې ویې ویل بېخوا به خلقیانو د نژادي توپیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګڼیا دي وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېرې په شخړ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا همدوی الګیا دي او د مرتجعینو ټاپې
په مونږ لګوی اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې بخپله په ټول قوم کې وګرځئ او بخپلو سترګو ووینئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوی. زمونږ کورنۍ
چور شول. بیا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوی چې د محشر ورځ وربانده راتلونکی ده. خوموږ به دغه ټول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زړور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زور له
مخې سرپټوب او انسانیت ووښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره له دې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتې بار په اوږو ونشو ګرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتې را برسېره کولی شي راو دې نبیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرڅه ناسته وه ویې ویل مونږ بخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هو ټول خو ولسوال خپله
عسکري چوپړنې ګرځولي وه چې د جنګ په جریان کې وران شوا و بیا ځې یو
ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا و بو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر ګېږدو.

شورا هم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کېدای شي مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د هغې وېرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وو چې اسماعيل خان مايار د جرګې په
نماينده ګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له ورډګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه
پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبښنئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له ورډګو نه خپه
ندی ورډګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.

بيا يې وويل رښتيا چې قوم ملامت ندی ماته د وژل شوي
ولسوال ورونه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور ورډګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د ورډګو پر پښتو او غيرت
باندې ملندې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د ورډګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستۍ خبرې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د ورډګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د ورډګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د ورډګو ضامن يم ورډګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا ورو ځي او اوږې يې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چپه
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښې ونبکۍ يې يوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د ورډګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په دې کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داو چې ندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر ښکېږو.

شوراداهم هيله لرله چې د نوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېريدل چې کېدای شي مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دغوی هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او بيا ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. ده پوره تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان ماياړ د جرګې په نماينده ګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي يادداشت کړل. اسمعيل خان دوه دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالئ او د خلقي حکومت نور مامورينو د خلقي ګوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو غلامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له ورډګو خپه دی....

ماياړ په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کي حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له ورډګو نه خپه ندی ورډګ دېر وربا ندې ګران دی نارو ربا ندې لري.

بيا يې وويل رښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه تنه شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور ورډګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د ورډګو پر پښتو او غيرت باندې ملنډې وهلې دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوی وای ما به هم د ورډګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمی او د پستې غاړې او کله بيا ګواښونکی او څخې خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان يې د ورډګو د ټنګې اوسېدونکی محمددوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه، کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د ورډګو مسئله ماته پرېږدئ زه د ورډګو ضامن يم ورډګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا ورو ځي او اوږي بې ځای وغورځولې غاړه يې تازه کړ چېپه سترګه يې لس چوغه کړه د خولې بنې وښکې يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د ورډګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

زما په اختیارکې وای ما به ورډګو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردګو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خو له وردګو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابګل ته مسئوولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردګو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کارونه برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردګو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردګو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردګو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردګو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردګو زیاتره خلک د ماموړ- منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په لږه پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په او سنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردګو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري وتلې خبره ده- که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاردي - د وردګو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بالخره نه غواړو یواځې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چکه د سپین بیره له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي وکسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخې د موسې خېلو او سپد ونکي د اکسا غړي عمر وردګ چې د پېښکې زلمي او د نوي موږ مثلث پټلون یې اغوستی او بېښلي طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختيار کې وای ما به ورډکو ته ويلی وای چې ځانته جلا جمهوريت جوړ کړی خو زما له واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بنديانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بنديان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هيڅ خبره نشته .

خوله ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپږونځي دې پرانيزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعيل خان او ابکل ته مسئوليت ولري - تر څو چې پر حکومت د ورډکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخيستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحويلوي او غوښتنه يې وکړه چې جرګه يو ځل بيا قوم ته وړ شي . او دی به تر هغې د ورډګو د بنديانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې دول جرګه بيا ورډکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هيڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدينو يو ځل بيا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړۍ دې زموږ بنديان خوشې کړی شي بيا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له ورډکو بېرته ستنه شوه بيا يې طبق معمول علي شاه پيمان له تول جريان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بيا تکرار کړه پدې دول چې پيمان به د کورنيو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې دا کسان د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شويو ورډکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدينو ته د جريانا تو په اړه يو ليک واستاوه او له دوی څخه يې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بنديانو لست برابر او جرګې ته يې واستوي . د دوی د ليک په ځواب کې مجاهدينو دا دول ځوابيه ليک ورواستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له يوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او ډګران هېواد په بېلو بېلو ځايونو کې د ورډکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته ښيي چې حکومت د چل او د سيسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زيات خلک دماموريت ، منصبدار ، ښوونکي ، کارګر ، سوداګر او نور په بېله د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو ټوله سيمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنيو شرايطو کې زموږ لاسونه نه رسيږي نو د ټولو ورډکو د بنديانو لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري خو دا خبره ده چې حکومت په رښتيا سره پخپله اعلا ميه کې صادق وي او نيت ولري نو بيا به زموږ شرايط چې د بنديانو خوشې کول او په پيشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جريان څخه عبارت دی سخت کاروندی . د ورډکو د بنديانو شمېر حکومت ته پوره ښکاره دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بلې څه نه غواړو يوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپين بيروله خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوريو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخيسته .

مايار د غونډې غړو ته ټول جريان تکرار کړ . دا ونځی د موسٰی خېلو او سپد ونکي دا کسانو غړی عمر ورډک چې د پر شيک زلمی او د نورو مومو شلث پتلون يې اغوستی او بيتلي طلايي وښتانو يې د يوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه وړاندې هم و د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردرمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوږځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګو له بشریت سره خیانت کړیدی د پرېستو جنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده- خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردګو کړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او وجدیت په کنه اندازکې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي- هم دغه څو نازولي دي چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پرېدوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بو ځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکې راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نور موږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه د سر د وپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونغي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې د اشرارو په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونغي کې زمونږ پر ضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه ځواني پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غوړجوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څوشیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل؛ چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یو څه وړاندې هم و. د
روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې
وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورڅ یې سخت محکوم کړل
ده له خپلو سترګو نه د سردنړمو وپښتانو دلیرې کولو له یوه جانانه حرکت
سره دوړحُو او سترګو په بیلو بیلو اشارو ویل: ورډکو له بشریت سره
خیانت کړیدی د پرستو جنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې
ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورډکو کړی خو تور او تومت یې په
خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ
ده چې د ورډکو بندیان به خوشې کیږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي
ورډکو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه
ونه ګوري دوی ورډکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه څونازولي دي چې
پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورډکو ته صبر کوي خو دا
حوصله دپردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې ورډک یې جنایتکاران
بلل رد کړې او بو ځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په
قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی
په وسیله برابره شوه مخ ورواړاوه وي ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې
داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هیله ده پیمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې
رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې ورډکو ته د ده نیت سنه دی هغه
غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سرد و پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور
یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو
(مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي
خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونغي یو دګروال دلته ناست دی چې
سید حکیم نومیږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه
هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونغي
کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه
ؤ، په غوسه ناک د دغږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې
د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غځوئ او ددې له پاره چې دوړکو
په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره
ترفشار لاندې دي خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ
چې څوشپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې
څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل؛
چې چون نور ورډکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې
لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جريان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په ميدان، نرخ کې يې بې امنيتي لا زياتې کړې دی حتی په پنجشير کې هم د اشرارو - (مجاهدينو) ځينې ډلې د وردګو په کډون تخريبکاري کوي.

ده له چا سره په تيلفون کې له يوې لنډې مرکې وروسته زياته کړه موږ دقيق اطلاعات ترلاسه کړي دي.

د جرګې غړو هغه ته ګيله وکړه چې د جرګې په جريان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدير حکومت نيولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پيان وويل: د عبدالقدير جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تيلفون يې راواخيست او وې ويل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو يې خبرو ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تيلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو يې ورځ کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نيولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نيول شوی.

د هېواد پياوړي ليکوال عبدالجليل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، په دې اړه داسې ليکي:

«...له بلې خوا جرګې زما په غياب کې يوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتيجه کې داسې فيصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده بايد د جرګې غړي زيات شي او هغه بايد په بېلو بېلو ګروپونو وويشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنيز او شيخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدير چې د جرګې يو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غياب نورو غړو

هم داسې اشتباه پيدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحيم زما د حال احوال اخيستلو له پاره راليږلی و او ما ته يې وويل: چې د جرګې يو غړی عبدالقدير يې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې ياست. ده وويل چې سبا به څرګنده بيا په نهو بجو د ده بوري په جامع جوماټ کې راغونډېږي خو مستوفي نظريه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د ميرويس ميدان په يوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه به استفاده سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه ميرويس ميدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرايطو کې د ساعتونو د انتظار له کوله هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د يوه چېي نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نيمو بجو پورې ما د لته انتظار وبويست پدې دومره موده کې د پروګسانو زه پوره او کښېنه وکتلم دوی زياتره د حکومت جاسوسان و. او يا هغه کسان وو چې زه دير خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې يوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی يې نيولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه يې نه و نيولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا ډيولر مباحثو وروسته داسې فيصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سيمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هېڅ هم زړه نه شو ټينګولی ځکه داځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سړې د تېر پدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامی څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې پې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم داشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د ورډګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په ټیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بشپړ معنا نلري؟

پیان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. ټیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو ټیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورډګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو کروپونو ووېشل شي او د ورډګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به و پوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار اګول هڅو کسانو ته معلومېدای شي چې دیوه چپې نظامي حکومت ترتیخ لاندې ژوند کوي له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړې یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو کروپونو کې لاړه شي چې ته هڅا هم زه نه شوهېڅنګولی څکه د اڅل څکه ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله څکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خوسبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ دزما څخه لو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نوستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډیر وارخطا وو. له دوی سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا دول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې ګڼ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري)، ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږوو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښايي دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساړه سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

دسترګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتنې میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.
چک ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه چې که هو موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره کله چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.
مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول نیاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کښ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دوموږ مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دوموږ اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.
د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروليو خو مشرانو یې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابن او توطیه کڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حملې وکړې او ودې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.
لیک داسې و:
دسترګو تور علي شاه جان پیمان!
موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتنې میني لقب مو درته غوره کړ- دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی وُ اوکه چې د جرګې غړو مون ته ـ ووېل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو ـ زره پوشو ـ درنو اوسپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندرونه یې سوری کړي اوجوماتونه اوقرآنونه یې سوځولي ـ ښځې اوماشومان یې په غرونوکې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي اوډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی وُ ـ دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تود او پېغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دوموره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه دخپل ایمان اوافغانیت په ځای کولوده پاره قربانې کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خو ښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه ـ نوږ نو په تاسې اړه لري چې بچیل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه ؟

پاتې شوه دروغجې جورې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه اوکانونه په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نوزموږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولېږدي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داد درکول

کېږي موږ هیڅکله د ملامتی تورلو پېغور په ځان نه منو.

کړانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم د یوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی ـ هماغسې خپلو سترو مقاماتو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چګ د سپین بیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې پول د مخاطبولو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ورکوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې د جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین بیرو تاسې ته په درلبنت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستي شوېو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی وُ اوکله چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جنرالو تکو کوماندوي هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره پوښو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو او نو مونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی وُ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پورې چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تروروستی کس پورې ځانونه دخپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ښو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼي په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولېندي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته د او درکولې

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسي خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وواېو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې دستګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخا طبو لمعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم دمشرانو په مقابل کې د پرکوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شوېو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او په مینځ یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل ، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډیللو په اړه درنځ دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دي وه خدای ده یاد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون، څخه زیات استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کتبل شویدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سم دي سوم، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ملاخج وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړی به د دوی د ژوند تضمین وکړئ اوکه چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند اوند تضمین هم ضرور ي نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دوهره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نیونه به ځځ شي او په خپلو ادیږکانو کې به وو ایي چې وردګو د داخله وزارت دا منیې یوستر قوماندان وواژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د منواتې بڼه یې درلوده ولیکه،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد دستاسو د خط دویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه درکوم - خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړی په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګی وکړئ - د خلکو کوندتا سي سره کوم مخالفت نه بورکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتې مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ییللو په اړه د رژیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تور ي
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیا ته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوې دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال و، کښل شوې دی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلي هغه سر ته رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او نړیانه تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولي زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نړیوالو به یې شي او په خپلو راډیوګانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت دامنیې یوسټر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه،

ډېرو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتنو یوه خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غوایانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت تر بوړ ګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې ورېړي و ووییل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتیا مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بیا شو چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ د ګډي پاتې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاوروډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګتې یې یکڅواخته غبرولې - پخواني جنایات ، نیونې ، وژنې ، وحشت او دهشت یې پر تره کې ورتپلي ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګیده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورننیستلي وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تیریده چې د ده غاړې ته یې ورووروړ رهښمنو

زېندی وراچوله .

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نوروګردو د ننیزو مخالفتونو او کوابنونو د هغه زړه تپول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته ملا وتړلې وه ځوله .

وردګو ته یې له پخواز زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولي وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو ټانکونه او الوتکې وربارش کړي . هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشینګن هلته داسې ښکاریده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې زرغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اوربل کړې ؤ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا لېوالتیا غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په توله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سیدونکي چې د سیمې په لومړي برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې وړ او ودې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چریي او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې .

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېږدېده - چاروونو د اوربا ران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو نړ دکي پاتي شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چپلې کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بکتی یې یکنواخته غبرولو - پخوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کی ورتیلی و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د د وولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولی سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګیده خو لدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوېي د بد مرغې کودتا د خونړي سبا وون قوماندان ځان له نورهر ډول خطره څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پرسفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورښمنو

زړینده ی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته و له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او کوابنونو د هغه زړه تړول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وګرځوله.

ورد ګو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې د وکه کړي وه او د ولس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه ورد ګو تانکونه او الوتکې ورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستهنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژړ بغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانۍ یې اوربل کړې و د احساساتو غرغړېزه څپو یې په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کور کې هر ډول ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېد ونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرېي او موشکش توپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېیژندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورتوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهې سره ځمکه لکه د زلزلې رپېده - جازونو د اوربا ران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

بنخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نورهم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په بارانې کې تور سرو زخميان پخپلو کوروونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو د کې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته وروسولي.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړنی ګروپونه د کمونو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نکونه پر تشو مورچو ورو ختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يو ځايني سره نورهم پياوړي شو.

له ياسه د ليرې ليرې سيمو مجاهدينو د اوبږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګرد ونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوا ځې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او يې وسيو تر ښاد وروستی برې د سوبې او ډاډ د اميد رڼا ښندله او د انتقام بخړی ترې باد پدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته ؤ او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوږدلي يې ورولې او هليکوپترونو د مجاهدينو د هر چلونو د پاسه راګښونه غورځول او ماشيندار يې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د دوړه ورتګ نا ممکن وګرځول - غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نړه جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه بنکاره شول خو چې لاس يې تش

وُ نو بيا:

اوکه خدای مکره سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غوروونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غوروونو کې ترېږوا او کمرونو لاندې شپې تېرولې.

خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او يې وسله ځوانانو به په نږدې غوروونو کې قوه ځاړله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته شپږمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو برمناسب وخت ؤ - مجاهدينو به پرد غسې وختو او ځايونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پر تنو به يې سره مرګ يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورسرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو خکه ليرې ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کليو او کورونو کې سره له دې چې د پوځيانو د بريد او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهۍ ويره وه د تورسرو له خوا په کلک هوډ او چمه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وينو او اور، فوارې او شړ بغړا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بود ا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

ښخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان ښهیرغازیان نور هم د انتقام او کسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په ږلې کې تور سرو زخمیان پخپلو کوروینو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو ځکونه پر تشو مورچو ورو ختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستی برې د سوبې او د ورو د امید رڼا ښندله او د انتقام بځری تري باد بېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اور ږلې یې ورولې او هلیکوپترو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه و ښا نه ؤ او په سنګرونو کې به نږ جنګېدل، ټپیا نېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

و نو بیا:

او که خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پروخت د بې وسلي وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لیږدول. کورونه به ټول تش پاتې وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او ببرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیرې به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لیږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمرا و شیلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژړغږا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور ـ د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په هم‌هغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړي کرښه کې وو او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وو. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالي ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وو چې د دغه قوه به هم لکه مغکنی قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر نه د مجاهدینو د ایماني پر تم پس وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتي صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویارمنه سوبه او رسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود یې ازمویي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګیو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او ټوپکونه ورته پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو د ژمي په بیکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې. - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبي سر او پېټاوکې بند او به د هغې په لید نو کتنو ښه ګرم و.

خلک د پسرلي په تمه وو او داپېښه مثلی وه چې دیځني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړې انداز کې به یې تر لیرې لیرې د واورې غورېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپېږي نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شا وخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښتین ووسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کرکیو ښیښې ماتېدې او له هر یو سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او د یوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لوړو کې ګرېنه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لار کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او ړسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به از موېي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ ورزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ړمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شونو د جوماتو د تبې سر او پېټاوکې بندو او به د هغې په لید نوکتنو سره کرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او داېې نره منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې تر لېرې لېرې د داوې غوړېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دي؟ تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین ور وسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت وړ لومړنیو موادو
له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه وړ موادو په
وړو سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې ، تاسې اشرار چاغوئ ،
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمر او ابا سیند سندرې او د هغه ستوني شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرونو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیدا وو نو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله وګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېښولی دی.

سیمې ته لا دې ځکې هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکې دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځي مسلسل
د اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو ته څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی و چې خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف ـ مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه زړي ـ رسوایي او شرمېدلي ماته جوته ـ وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژړۍ کې یې اور پېښول و شیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاتې ـ کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوری یې ونیوه ـــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم ستړو او ډه کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحب منصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس د اد هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او د اهرڅه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کمزوری کړی و!
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بوره او نورو ضروري او ورځنیو موادو
له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه ورځو مواد وېه
وړل سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ»
د سودا اکثره توکي مالونه ضبطېدل.

په هغه وروستیو شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمر او اساسي سند دي او د هغه ستوني شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک نارې سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیټا ووینو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لا دي ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکې دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو څې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکېو به پردې ځروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بري او برلاسي او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطايي دوه نړۍ ـ رسوايي او شرمېدلې ما ته جوته ـــه وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژړۍ کې یې پټرول وشیندل شي.
اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوري یې ونیو ـــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
ماز یګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم ستر ولاړه وه کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې ځکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ. تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کړه کړی و!
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبه چمتو کړي څکه له روسي بجهڼ پوځ سره مقابله اروانه وه دوی داهم اټکل کړی وچې روسي لښکري به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ذبیرک په واسطه یولړ مانوری ترلاس لاندې ونیول خو بیا هدینو ته دهمدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم دلوانو، خورولو مانورته دېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطانی ناروغیو اخته کړي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې ډول هرمرکز او حتی هرکور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هرډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند وُ چې د زعیم له خوا په دربند ده وه، ددې پخڅکي یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت دپرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندي وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوي - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلی په غموغمتو کوروونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري . بیځله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وُ چې دهغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړی تر یوه وخته ختمه کړه ورهړکو ته له کابل څخه دغذایي او نورو لوموړنیو موا دو له وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافردی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي، وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمي او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولی هلته یې جوماتونه وران کړي او په هو تلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وُ چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رېښتیا هم چې د ولس په حافظه د یره غښتلی وې.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراو نه پرېښود ل او دغه ور یې ټول د روس او دهغوی د یرغل پرضد یوه کوټلی سرتاسري اونه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي او داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی وُ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنبه چمتو کړي ځکه له روسي مجهز پوځ سره مقابله ډېر ګرانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ذبرګ په واسطه ډیولږ ماتورونې تر لاس لاندې وښیولی خو مجاهدینو ته د هم غورماتورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوړو وخوړو ولو ماتونو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په ځینو کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګندې وې چې د زعرپله یې درېنده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جېل ته واچوي - داسناري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمونو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړې تربیوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه د غذایي او نورو لوموړنیو موادو وړلو څخه بندیز و نه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېری هېڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د غو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوښښو د سیاست لوبو او ماتورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولس ونې حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د ننا وښځې واړه او زاړه ټول و په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هېڅ کراړه نه پرېښودل او دغه ورېږي ټول د روس او د هغوی د بریښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي وو داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم دا سپد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوږه
شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وړیږ تتې وروورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په -
سبا کېدو نه وي خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، دا وړتبګه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلي وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتنی د همداسې یوې
هیبتناکې او درنې شپې د تېرېدو مزې راښکلو ول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې غږه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې تورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه اېښي وو- اوږد و سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پیشمینې په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ و ویواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له
پانوسره کوتې نه خوږوي سړې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوږجن
ویرېږخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا سترېا او ناکرار انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو
سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارېجنګي
کړي او پرېږلې خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره
یو بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د دراندو پېټي او چټولو
ته راد سره شوه.

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
موقتیه
دنا کراره لحو د هغوی پر اوږو دیوه دېر درانده بار نه هم درنده
اوږ هولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

دا او داسه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل، دا وبو
نا اندولو له حرکت او د څپو نا کرارو آوازونو د خلکو د ستومان او کړوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غموونکې ورځ ور اضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوه په شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپچن آسمان پرویږ تتېږ وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وږښېمینو وړانګو هغه ځوانې ځلا نه درلوده، داورتبکه سره بریښېده لکه چې هم دا اوس د وینو له سیند څخه لپه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پیښنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېږېدو مزې رالنډول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځنه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پیشمینې په چړګ بانګونوکې هغه ځوانی کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مربیوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ وو پیواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدوکې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانوسره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوبجن ویرپخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا ستړیا او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سرانخیستي- ترخو خاطرو او یاد ونو یې مخې ته داړې جینګې کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدوکې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماته بزګرانو له پاره یوه بله ستړیا ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږ و دیوه دېر درانده بار نه هم درنده موقفیه اوږ هولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماته او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دوه یالې غاړې ته راتلل، داو بو ناالنده وله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پردردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ ورا ضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعا گانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانگې پوره نه وې غوړولې چې کړسهار شو داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره کې خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرگې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي درانگ دا څو ورځنی اوازې حقیقت ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترگې او څېرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره څا بره ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سروپوښتي، بې له دې چې د حزب او قومانډان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینگې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډ وهلې. د حرکت لورې معلوم وُ د دغرې ډگرمنکاره ؤ او د قربانۍ او ازموینت میهال راد برو. داسې لکه چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غبرگې کوي، جذبات ورته لورې ښيي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هرڅه څرگند وُ، هدف روښانه وُ، لار سپېڅلې او نیغه وه د دښمن معلوم وُ مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنگر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دوړې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د شمعې پتنگانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډگر ته په مینه او جوش یو له بل مخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډمرې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام وُ چې د حق شمع یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دړزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو گولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی وُ یو سېلاب وُ چې په - غړمبېدو راروان وُ یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه د انسانانو یو ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو وُ؛ موجونو غړغړې وهلې، څپې په غورځنگ وې قرباني سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعا گانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په څوکو لا پیروني پرېوتي لمرخیلي وړانګې پوره نه وې راغورځولې چې کرم سهار شو داکرم سهار لکه د خطرزنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیپ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي دراتګ داځورونې او ازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره تر ما ښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سر ځنګا بره ده او چا د تیارسۍ او بریید قوماندہ ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر و پوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جوړې یې دکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېرته وهلې. د حرکت لوری معلوم و د غرې ذکر منکاره و او د قربانۍ او ازموینت مهال رادبره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت ګیرې کوي، جذبات ور ته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ور ته لاره جاړو کوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې ته پاڼې کوي او وینې ور ته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم....

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښخه وه د ښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سرې فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د ښمن پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ذکر ته په مینه او جوش یوله بل مخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه ورا روان دي د خوښۍ دزې کوي او د ساتېرۍ نڅښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و یو سیلاب و چې په غورېدو راروان و یوه سمندر دې خوا ځنه اخیستې وه د انسانانو یو څپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غږ غرې وهلې څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیانې وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سرې فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته حاضر شوي.

کوڅې او چلېدلي، ټانکونه وغړېدل او هزایل په غرمېدو شول، سپېره داور لمبه شوه د کوليو زغلې او د بمونو باران په اوربدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرۍ جنه فضا کې دخپل سفر لاره لندوي دوري شوي، لوګي شول نه دي بل غږ او نه بدل کېده اونه یو بل سره لیدلي او پېژندلي شوای.

جیټ بمبارۍ، کولۍ، آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و لکه چې ځمکه یې سټوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دي ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو ر اکټونه او رول او کوماندوبي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندوبي پوځیانو بهیر رامات و. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پنډوونه له ډېرو او کمرونو پوځیان زېات معلومېدل ـ هره ډېره به چې سړي ولیدلې شوای نو به ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځای قي او غونډ اړولي وي.

ښاغلي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي ـ دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي ـ د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا د سترګو لیدلې واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کې د مقاومت د تګولو او له منځه وړلو پېشبیني کړې وه او د افغانانو غورځ او ور مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنې فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوټه و نبولل ډېرې ځکې وهېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېرې نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتي وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومېخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي ـ د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمارماتو نې ژوندي درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او محېلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان
رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغورځېدل او میزایل په غرمبېدو شول،
سیمه د اور لمبه شوه د کولیو بارانه او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان
پر مخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان
په دغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي، دوړې شوې، لوګي شول
نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.
جیټ بمبارۍ، کولۍ آتشي [illegible] نیپام [illegible] او کیمیاوي بمونو داسې
لکه چې ځمکه یې سوځوله په بل غ ارولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا
دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هیڅ هم نه وي پاتې.
هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندويي پوځیان یې کوزول
تر ماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي
پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړ کې پنډ ووڼن له
دبرو او کمرونو پوځیان رهات معلومېدل - هره دبره به چې سړي
ولیدلی شوای نو وبه سورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه
او نورې درندې وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه،
میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځوځي او غونډ ارولي
وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منـي - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي
وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین دانشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت
هم اپوته، غلطې او نا سمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبینې
کړې وه او د افغانانو غرور او ویر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی
او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.
د افغانستان جهاد خود نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونیول
ډېرې ځکي و بینې او ستړي بینې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او
موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.
د دغه مقاومت هڅنه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او
مهمات ندي چې د پوځي زېږمولو تشید وسره په شا شي او ماتي وخوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې
نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومېخانیکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي ټاکلی.
دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په
ګونډو کوي - دوار سابلاک ماتوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوند درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکیرلو
او تحلیلونو ته په ګونډو کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګې سپه نه ښکاریده - د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا د اور بیاران او د ګولیو بزلې
اوریده، په سترګو کې او ښکې وې چې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل -
سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادیدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوندو هستي لاندې کوله.

ټن وینې وې - اورونه وو - لوګي و او د باروتو سوځنده بوی. ټن هره خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرته، له کومې دوبرې او له کوم لوري به چې د توپک ډز شو هلته
به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به و - هلته به بیا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه دوبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارۍ او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې یوا ځې دئ ژوندي دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو، د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او د ندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او دوبره
لن مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ټوپې هم همدا ور چلیدې او همدا یې
ژړغړانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هلته او په هغه ځای کې د خدای د لارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې پرته د خوا بله لار، بله اسم، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشو ای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویونې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او ولاړ حسن قدمونه اوچتول - داوړه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - دا یې تجارت چې ځانونه یې بیګ کتنه وي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوا ځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او بې ځلې بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سپینه نه ښکارېده - د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اور باران او د ګولیو بزلې
اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد بېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

ښن وینې وې - اورونه وو - لوګي وو او د بارود و سوځنده بوی، ښن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ګړغړۍ و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرونۍ، له کومې ډېرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د زېښو هلته
به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به و - هلته به بیا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه ونې - هغه ځای به سوی او ړی شو، لمبه به شو لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې بیا څې دځ ژوندی دی، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او د ندوکار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخوا ب مرګ - د هر سنګر انجام به او رستي کېدل او د دوږ
لن مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریڅو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو نو هم همدا ورچلېدې او هدا یې
ترېغراندنه لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج د لارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له دغې او مقابلې را د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم در نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو توپو نې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او جامع قدمونه اوچتول - دا ورکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره وياړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او بې ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر ته چې تورلو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلي ماتې تاریخ یې اغځوړ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولې سرې کړې.

ز اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب نه یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستر مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بینه.

سړی حیران شي. اوس هم یېدې سر نه شي پوهېدلی او نې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار له څه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو اور او وریاران
پیل او ټانکونو، د کولیو بڼلې، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سرو لوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نرېدل د
د برو پر څڅې ها وېدلې خو خدای د لاري دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژبې یې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرورونکي هیولا ورته خاغ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصورکول او د هغه لپاره ول وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین و چې د ري
نور ملګري یې هم شهیدان شول. د راکټ او د دهشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړاو په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورستم کړ خو دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک غابرې چالانې وې. د سرو پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ور تشرح کړه. ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زمونږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زمونږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او مونږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو ..."
دا کاغذونه یې له [illegible] سره د یوه نرېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر بانجي چې تولو ساتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې ولیکل
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ملېچې سرې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب نه دی پیدا شوی چې څه ورپېدغه سنګر
کې دغو لېږو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدینو راغونډه شوې وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قوماندانه ورکړې وه. کله څه ورلوېچې رته یې دا
پربکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت په خپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټا کلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سر نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د
قدرت لاس یې و یوولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلیا نیمه ماله وښت. الوتکو د وسپنو او او ورباران
جاړوه اوټانکو نو، دکولیو رلی، خوحق په مېنه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تودو لوګي. کرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
نوبرو پر سرچې پېدل خود خدای دلاري دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی کوټه له ماښې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماښه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په ټټر
کې سره شوه.

ژړې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکو نو باړونه چلېدل.
د مرګ وېرو وینکي هیولا ورته خاغ خپلې داړې را یستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو نور لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لپوال وو.

تر دې وخته نه لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین و چې دری
نور ملګري یې هم شهیدان شول. درا کټ او دهشکي مرمۍ خلاصي
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په دېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. بېل یې
خلاص کړا او په بوتو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورسختم کړ. خو دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک غابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپې یې ورشرح کړه ما ښام نژدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را و یوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زموږ د دهشکي او راکټ مرمۍ خلاصي
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ هم خپل لوری هلاکت ته نژدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نه هېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی
وېنې شوی. دومره داده، داسې مطمئن او داو رباوري لکه چې د هېڅ کوم خطر هېڅ ډول اندېښنه
ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې چې دوه نوي الوتکې راڅرګندې شوې. په نوي
بنه او خونړۍ الوت. په دغه سنګر یې درې ځلور دورې وخوړې او بمبارۍ
یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغې ورو ورو د سنګر د زړې
ځای ونیول.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه ومیندل.
هلته له وېرو داو سپینو توږتې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرمیو د کونالی
ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرمو کوانبارونه پراته وو. تراوسه
هم او سپېنې او تشو ناليو هلته پس د برو او کانو خپله غلبه تېنګه ساتلې
ده. هلته اوس دغه وياړمن سنګر د شهيدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي
شهادت او وياړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس
زوبند ساتي او د قبرونو د يوې يې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېري د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library